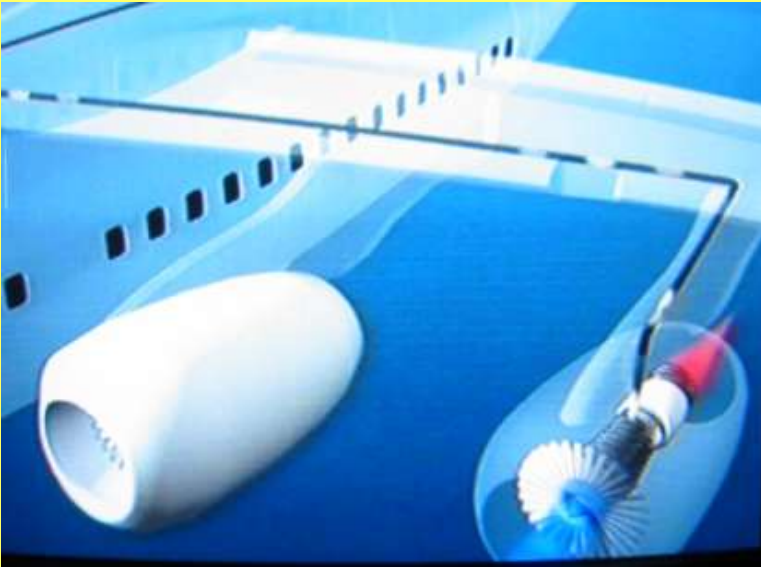

Hva skjer innen turbinoljesaken?

Norsk Yrkeshygienisk Forenings årskonferanse.

Stavanger 31. Oktober 2006

Halvor Erikstein

sertifisert yrkeshygieniker / organisasjonssekretær

Sammenslutningen av Fagorganiserte i Energisektoren

SAFE www.safe.no

halvor@safe.no

Dr Bhupi Singh, MBBS, DipAvMed, MD, FAeMS, Senior Research

Offi cer, AVMED, RAAF Edinburgh, SA

IN-FLIGHT SMOKE AND FUMES

aviation safety spotlight

En liten verifikasjon

Hei Halvor!

Norsk flygerforbund anser det som svært viktig og ofte helt avgjørende at media tar opp problemområder innen sikkerhet og er pådriver for å skape mer kunnskap omkring problemområder og utfordringer i arbeidslivet. Norsk flygerforbund har i forbindelse med oppslag om "aerotoxic syndrome" samarbeidet med ulike media, og vi er overbevist om at gjennom nitidig arbeid ovenfor regulatører (myndigheter, tilsyn o.l.), arbeidsgivere, produsenter, operativt personell og publikum vil bidra til å øke kunnskap omkring problemet og stimulere til fortgang i arbeidet med å kartlegge omfanget og risiko ved oljedamp/ "aerotoxic syndrome".

Media spiller her en avgjørende rolle, og rutinemessig legges all omtale i norsk media omkring problemet ut på våre hjemmesider www.flyger.no . Videre har vi et godt internasjonalt samarbeid gjennom IFALPA (International Federation of Airline Pilots) og spesielt Safe, samt andre berørte parter omkring dette viktige tema.

Mvh

John Kristoffersen,

Human Performance,

Norsk Flygerforbund.

Dagbladserien ”Giftgasser i fly truer flysikkerheten

<http://www.dagbladet.no/nyheter/88564.html>

www.dagbladet.no/nyheter/2003/04/06/365836.html

Search 0 blocked ABC Check AutoLink AutoFill Options

Pilotene slått ut av nervegass

Under nedstigning til landing ble både kapteinen og annenpiloten i Braathen-flyet slått fullstendig ut av en giftgass i cockpiten. [English version](#)

LES OGSÅ:

- [Giftgasser i fly truer sikkerheten](#)

ASLE HANSEN
Søndag 06.04.2003, 08:45
oppdatert 10:57

GIFTIG LUFT: BAe 146-flyet mellom Stockholm og Malmö.

annonse

Klikk her!

BU925 mellom Stockholm og Malmö ble reddet av at det fremdeles var noen tusen fot over bakken da kaptein Niels Gomer og flyets annenpilot ble fullstendig slått ut av en mystisk giftgass. Ellers ville flyet trolig ha styrtet med 73 mennesker om bord.

- Uten tvil er dette det verste jeg har vært med på i hele mitt liv. Da jeg først ble ordentlig dårlig, gikk det lynkjapt. Hadde jeg ikke fått på meg oksygenmaska i løpet av 15 sekunder, ville jeg ikke klart å få den på. Jeg var så dårlig at jeg ikke kunne løfte en arm, sier Niels Gomer til Dagbladet. Flykapteinen forteller at han var livredd hver gang han fløy i et helt år etter ulykken. Gomer legger ikke skjul på at hendelsen kunne fått fatale følger.

Merket ingenting

- Hadde vi vært nærmere bakken da både annenpiloten og jeg ble

annonse

start.no

2 mbi

163,-

pr mnn

Første 6 måned

Totalpris: 2925,-

GIFTGASSER I FLY TRUER SIKKERH

ENGLISH VERSIONS

MEST LEST

NYHETER

- [Fetteren tatoverte «Katies hevn»](#)

**FEDERAL AVIATION ADMINISTRATION
AIRWORTHINESS DIRECTIVES
LARGE AIRCRAFT**

BIWEEKLY 2004-12

BW 2004-12 BAE SYSTEMS (OPERATIONS) LIMITED AIRWORTHINESS DIRECTIVE LARGE AIRCRAFT

- **2004-12-05 BAE Systems (Operations) Limited (Formerly British Aerospace Regional Aircraft):** Amendment 39-13664. Docket 2003-NM-94-AD. **Applicability:** All Model BAe 146 series airplanes, certificated in any category. **Compliance:** Required as indicated, unless accomplished previously.
- To prevent impairment of the operational skills and abilities of the flightcrew caused by the inhalation of agents released from oil or oil breakdown products, which could result in reduced controllability of the airplane, accomplish the following:

Samme type motorer og smøroljer, men plassert i svært forskjellig miljø

Frykter ukjent yrk

Harry (56) og tre kolleger ble ødelagt for livet

Harry Stiegler Brevik er overbevist om at han og tre andre turbinteknikere fra Statfjord A-plattformen har fått helsa ødelagt av turbin- og hydraulikkoljer i jobben.

– Jeg våkner grytidlig hver morgen med en knusende hodepine. Hele venstre side av kroppen er nummen, sier Harry Stiegler Brevik. Han hadde sin siste arbeidsdag på Statfjord A-plattformen i Nordøst i 1997.

– Store hodepineproblemer førte desuten til at jeg måtte fjerne rykstrømmen for tre år siden. Deres har gitt meg kronisk diaré med rektære plager som dehydrering og smerteløse, sier han. Siden 1992 har Brevik kjempet en ensom kamp for å få godkjente sin og kollegers helsestand som en yrkessykdom. Foreløpig til ingen nytte.

Krever helsekartlegging

Nå vil både fagforeningen og bedriftshelsetjenesten kartlegge problemet for å finne ut om man kan stå overfor en helse- eller alveolært yrkessykdom i Norge som gir seg utslag i store nevrologiske skader.

Turbin- og hydraulikkoljer inneholder en gruppe giftige kjemiske forbindelser som er ukjent for de fleste i Norge, såkalte organofosfater.

Stoffene er tilstede i oljene for å gi dem spesielle smørendegenskaper, temperaturbestandighet og brannhemmende egenskaper.

Vi har misjonist om at det kan være en sammenheng mellom disse stoffene og flere tilfeller av blant annet nevrologiske skader hos flytunnings- og offshorearbeidere. Og så andre yrkesgrupper som befinner seg med disse oljene kan være usann, sier yrkeshygienist.

SLÅR ALARM: Halvor Erikstein i Oljearbeidernes Fellessammenslutning vil kartlegge alle som har vært eller er eksponert for turbin- og hydraulikkoljer med giftige organofosfater. Foto: Erling Hægeland.

ker Halvor Erikstein i Oljearbeidernes Fellessammenslutning (OFS).

Fjortens OFS-kongress vedtok denne resolusjonen: «OFS krever at det blir full gjennomgang av arbeidsmiljø og helsekategorisering av personer som har vært eller eksponert for turbin- og hydraulikkoljer som inneholder organofosforforbindelser».

Sårbart nervesystem

– Helsekadene er svært sammensatte. De alvorligste effektene er at stoffene ødelegger nervesystemet ved å blokkere for nerveimpulser til kroppens muskler, sier Erikstein.

– Noe av det lumskete med enkelte av disse stoffene er at symptomene som lammelser og nedsluttet forløp, kan oppstå før de er utløst etter eksponering. Derfor kan dette lett bli oversett som årsak til sykdom hos personer som har jobbet med disse oljene, sier han.

Fikk MS-diagnose

Harry Stiegler Brevik var den første av fire turbinteknikere på Statfjord A som fikk store helseproblemer. I 1992 tok han opp kampen for seg selv og tre andre kolleger som har pådratt seg store nevrologiske skader. Etter tre års kamp, i 2000, fikk han Statoil til å lage en arbeidspladsbeskrivelse og melle forholdsregler til Oljedirektoratet som mulig yrkesskade.

Brevik har, i tillegg med en av de andre skadde, ikke fått noen klar diagnose. Torleif Johnsen og den

6. april. 7. april.

FAKTA

Organofosfater

• Turbin- og hydraulikkoljer er tilstede i en gruppe kjemikalier som har samlet betegnelsen organofosfater.

• Flere av dem er svært giftige og er kjent for å kunne gi nevrologiske skader på mennesker ved hudkontakt, innånding og opptak gjennom mage og tarm.

• Eksemplene er mange på at flygende personell har pådratt seg varige helsekader etter å ha blitt utsatt for organofosfater. Ved oljlekkasje i flymotorer og høy temperatur utvikles nervegiftaktende forbindelser som i flere tilfeller har kommet ut i atmosfæren.

TIPS OSS
Asle Hansen
har jobbet på Statoil
Et 91 60 04 00

skadde etter kontakt med farlige turbin- og hydraulikkoljer i jobben? Tips oss!

sire av de fire er diagnostisert som MS-pasienter.

– Jeg bestreider på det sterkeste at jeg har multipl sklerose. Jeg er yrkesskadd etter å ha vært i kontakt med farlige kjemikalier i oljer, sier Torleif Johnsen (45).

Også han er fulltids arbeidssaker og sitter med dobbelbelysning, vannlignende med å gå og lammelser i armer og ben.

Fikk 100 000 av Statoil

Høsten 2000 hadde yrkeshygienist Halvor Erikstein i OFS et møte med bedriftshelsetjenesten i Statoil om eksponering for organofosfater kunne ha betydning for de skadde. Statoil har ikke vurdert denne type kjemiske forbindelser.

En måned senere sendte Statoil et brev til Brevik om at de vil gi ham en kompensasjon for sørleng og tidsforbruk. Han har hatt i sin årelange kamp. Han fikk 100 000 kroner, og Statoil sa selv saken som ferdig behandlet.

Grundige undersøkelser

Bedriftshelsetjenesten i Statoil har ikke utelukket at Brevik og kollegene er blitt syke av ar-

SKADD FOR LIVET: På Statfjord A-plattformen var Harry Stiegler Brevik siden 1987. Fra 1992 har han kjempet utrettelig for å få sykdommen godkjent.

beide, men på tross av grundige undersøkelser har det ikke vært mulig å påvise en slik sammenheng. Dette er grunnen til at forklaringen i bedriftshelsetjenesten ikke medfører noen klar diagnose.

– Dette skapte en beklagelig utrygghet, men hadde ingen reell betydning for saken. Det

er liten vits i å melde inn en helt ukjent yrkessykdom, sier von Brandis, som viser til at det er en lang prosess å få godkjent en ny yrkessykdom.

– Det krever at man har et viss antall mennesker som har vært eksponert for det samme, og at disse igjen har samme type sykdomsbilde, sier hun. I januar be-

ASHRAEs vintermøter for standardiseringsarbeid,
Chicago 23.-27. Jan 2006

”Huston we have a problem”

James Lovell, Apollo 13, http://en.wikipedia.org/wiki/Jim_Lovell

Mye aktivitet innen området i UK

Middag i House of Lords, kvelden før seminar ved University College of London, feb 2006

Global Cabin Air Quality Executive (GCAQE)

- **Objective**
- The GCAQE will exist to:-
 - a. Pool available resources and expertise to advance the debate and analysis of the CAQ issue in a highly co-ordinated manner, speaking with a truly global and collective voice
 - b. Raise global awareness and understanding of the issues relating to CAQ
 - c. Provide an unprecedented high calibre of expertise with which to liaise with airlines, regulators, governments and industry on matters relating to the analysis of CAQ and to find solutions to overcome credible threats to the cabin air environment
- **Etablert i London 5.-6. Oktober 2006**

Aktuelle linker

- Aviation Organophosphate Information Site
- www.aopis.org
- British Air Line Pilot Association
- <http://www.balpa.org.uk/intranet/BALPA-Camp/The-Aircra/index.htm>
- Norsk Flygerforbund
- www.flyger.no
- http://www.flyger.no/vis_artikkel.php?id=206
- Global Cabin Air Quality Executive
- www.gcqe.org
- Association of Flight Attendants
- http://ashsd.afacwa.org/?zone=/unionactive/view_article.cfm&HomeID=1396